

Finstad, Stein von Krogh

"Publikums bruk av samt
holdninger til toget"

Sammendragsrapport basert på
en tabell-rapport fra Norges
Markedsdata A/S august/
september 89

Gjennomført for Nordskar &
Thorkildsen på vegne av NSB

Oslo, 22.09.89

INNHOLDSFORTEGNELSE:

SIDE:

(Kfr. spørreskjemaet bakerst i sammendrags-
rapporten)

	Forord	
1A,1B:	Reise-erfaring med div. transport- midler.....	1-2
2:	Togferfaring siste 6 måneder	2
3-12A:	Reise-erfaringer og preferanse m.h.t. transportmidler i embeds medfør	2-6
12B-12E:	Preferanser mellom transportmidler privat	6-8
13-18:	Erfaringer med siste togreise	9-10
19-23B:	Prisbevissthet for div. transportmidler samt grad av pris-elastisitet ved togreiser	10-11
24:	Holdning til dag- contra natt-tog	11
25-27:	Generell holdning til bruk av tog i fremtiden	11-13
28:	Holdninger til div. uttalelser om togbruk og til toget samt NSB's kvaliteter	13-15

Vedlegg:

Spørreskjema

Forord

Det blir for tiden gjennomført flere grunnleggende markedsundersøkelser for NSB. En viktig delundersøkelse er den landsomfattende omnibusundersøkelsen som er gjennomført med feltarbeid i august/september 89 av Norges Markedsdata A/S. Her foreligger en tabell-rapport ("om bruk av og holdninger til ulike transportmidler") levert medio september 89.

Tabell-rapporten er meget innholdsrik og detaljert. Herværende sammendragsrapport er utarbeidet for å gi brukerne av tabell-rapporten et håndterlig verktøy for raskt å kunne sette seg inn i totalresultatene. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at en sammendragsrapport selvsagt aldri kan være like innholdsrik som det tabellverk den baserer seg på. Sammendragsrapporten bør derimot tjene som en innfallsport til tabell-rapporten. Den gir et raskt overblikk over de viktigste resultatene og påpeker spesielt interessant funn. Dernest kan leseren fordype seg ytterligere i tabell-rapporten der dette ansees ønskelig.

Tabell-rapporten er basert på totalt 1024 personer, statistisk tilfeldig utvalgt over hele landet. Undersøkelsen vil derfor gi et meget godt miniatyrbilde av landets befolkning innen de angjeldende spørsmål.

Sammendragsrapporten følger (på samme vis som tabell-rapporten) spørreskjemaet for undersøkelsen. Dette er vedlagt også denne sammendragsrapporten.

Oslo, 22.09.89

Stein von Krogh Finstad

A. Ad. spm. 1A, 1B -Reise-erfaring med div. transportmidler.

Her kan vi stille opp følgende total-tabell:

	(Min. 1 gg. pr. mnd.)	Daglig	Flere gg. pr.uke	Ca. 1 gg. pr. uke	Hver 14 dag	1 gg. pr. mnd.	Mer sjelden
Bil	86	44	21	9	6	6	12
Tog	11	1	1	1	2	6	24
Lokal- buss	35	7	9	5	5	9	16
Fly	6	0	0	1	1	4	20
Båt	12	1	1	2	2	6	23
Ekspress- buss	1	0	0	0	0	1	7

Legg forøvrig merke til det store antall "ubesvart" som fremkommer for samtlige transportmidler utenom bil. Eksempelvis er det 64 % av de spurte som overhodet ikke har benyttet tog siste 6 måneder, 70 % har ikke benyttet fly, 62 % ikke båt, 46 % har ikke benyttet lokalbuss, mens 87 % av de spurte ikke har benyttet ekspress-buss i det hele tatt siste 6 måneder.

Ca. 11 % av landets samlede befolkning har altså reist med toget 1 eller flere ganger i løpet av de siste 6 måneder. Imidlertid er det kun 2 % av de spurte som reiser med toget ukentlig. Tallet er heller ikke spesielt meget høyere i f.eks. Oslo/Akershus; - kun 6 % av de spurte i denne regionen reiser med toget flere ganger pr. uke. Av kryss-tabuleringen på s. 102 i tabell-rapporten kan vi lese at blant de 271 personer i vårt utvalg som bor i en avstand kortere enn 2 km. fra en jernbanestasjon er det kun 7 % som minimum 1 gang pr. uke reiser med toget. 56 % av denne gruppen har ikke reist med toget siste 6 måneder i det hele tatt.

Blant de 427 personer i utvalget som har reist med toget siste 6 måneder (dvs. ca. 35 %) er det kun 16 % som med bestemthet bekrefter at de minst én gang i perioden har reist med tog i embeds medfør. Dette er først og fremst menn (27 % reist i embeds medfør med tog minst én gang i perioden), og særlig i alderen 40-59 år (26 %).

B. Ad. spm. 2 -Reise-erfaringer med forskjellige tog-typer siste 6 måneder.

Her finner vi at publikum først og fremst har reist med lokaltoget: 16 %^α har reist med lokaltog minst 1 gang i gjennomsnitt pr. måned siste 6 måneder. Forøvrig nevner 10 % at de har reist med fjerntog minst én gang pr. måned, og 5 % nevner InterCity-tog. Kun 2 % av de spurte har reist med natt-tog (fjerntog) i perioden.

C. Ad. spm. 3-12A -Reise-erfaringer og preferanser mellom transportmidler i embeds medfør.

56 % av de spurte er i arbeid utenom hjemmet. Disse i alt 689 personene benytter vanligvis følgende transportmidler til/fra jobben:

65 % bil
13 % kun til fots
12 % sykkel
11 % buss
3 % tog
2 % Sporvogn/bane
2 % båt
3 % annet

Prosent-basen for personer som tar toget blir her så vidt liten at det tjener liten hensikt å vurdere utslag mellom undergruppene i materialet. Eneste unntagelse fra dette er ved vurdering av resultatene ut i fra geografi: I Oslo/Akershus er det 7 % av de spurte som (bl.a.) benytter tog vanligvis til/fra jobben (mot gjennomsnittlig 2 % i landet forøvrig). I Oslo er det 5 % som bl.a. benytter tog.

^α Dvs. av de 427 IP i utvalget, som har reist med tog 1 eller flere ganger siste 6 måneder.

Blant de 689 personer i utvalget som arbeider utenom hjemmet er det 20 % som i løpet av siste måned har reist en eller flere ganger 10 mil eller mer på arbeidsgivers regning. Også her finner vi en vesensforskjell på kjønn: Mens det kun er 8 % med slik reise-aktivitet blant kvinner, er tallet blant menn hele 29 %. Andelen er noe høyere i Østlands-regionen enn i landet forøvrig. Blant transportmidler benyttet ved slik anledning nevner intervju-personene (kfr. spm. 6, s.9 i tabell-rapporten):

63 %	bil
23 %	fly
15 %	tog
6 %	båt
4 %	ekspress-buss
3 %	lokal-buss

Dess høyere alder på intervju-objektet, dess større sannsynlighet for at vedkommende benyttet tog. Geografisk sett er det spesielt i Østlandet utenom Oslo/Akershus at tog ble benyttet i embeds medfør (19%).

I spm. 7 har vi spurt samtlige i undersøkelsen hvilket transportmiddel man ville foretrekke ved en reise over 50 mil og hvor arbeidsgiver betalte reiseutgiftene. Her får vi følgende total-preferanse:

64 %	fly
16 %	tog
12 %	bil
3 %	ekspress-buss
1 %	båt

Vi har også spurt hvilke transportmidler man ville foretrekke som "annet valg", som "tredje valg" osv. La oss nå vekte disse tallene. Dette gjør vi slik at det transportmiddel man foretrekker som nr. 1 får vekttall 5, transportmiddel foretrukket som "annet valg" får vekttall 4 osv. ned til det transportmiddel man har som "femte valg", som altså får vekttall 1. Ved en slik utregning og når vi derefter legger sammen tallene for hvert av transportmidlene får vi frem et indeks-tall for hvert transportmiddel. Avstanden mellom total-tallene vil indikere styrken i preferansen totalt sett i befolkningen. Etter en slik utregning får vi følgende indeks-tall (nevnt i synkende rekkefølge) for hver av transportmidlene:

406 fly
336 tog
276 bil
227 ekspress-buss
162 båt

Det er altså liten tvil om at fly er det mest prefererte transportmiddel blant folk flest på en strekning av 50 mil, men tog følger på en like klar annen plass. Ved studium av kryss-tabeller mot grad av reise-erfaring i embeds medfør ser vi at preferansene for bruk av tog ikke endrer seg vesentlig (kfr. s.94 i tabell-rapporten).

Over en strekning på 20 mil i embeds medfør blir indeks-tallene som følger:

362 bil
343 tog
268 fly
263 ekspress-buss
163 båt

Her ser vi altså at bilen øker sin preferanse kraftig, først og fremst på bekostning av flyet, mens toget forsterker sin posisjon ytterligere som det nest mest prefererte transportmiddel i embeds medfør (i et slikt tenkt tilfelle). Blant de personer i utvalget som reiser hyppig i embeds medfør øker preferansen for bil betydelig (57 % har dette som første valg) på bekostning av både tog og fly.

I spm. 9 har vi bedt de personer som har hatt tog som første valg enten på en strekning av 50 mil eller 20 mil begrunne sitt valg. Her fremkommer først og fremst de følgende argumenter:

42 % komfortabelt
26 % greit fremkomstmiddel
18 % avslappende
11 % kan arbeide/lese
10 % føles trygt
7 % kan bevege meg under reisen
5 % mindre forurensende
5 % kan nyte utsikten
2 % kort vei til/fra togstasjonen
2 % rimelig
2 % god service
1 % kan spise når jeg vil

Svært mange av argumentene angjelder altså det komfortable/behagelige ved selve togreisen. Svært få (dvs. kun 2 %) begrunner sitt valg ut i fra prishensyn (rimelig). Argumentet om at man "kan arbeide/lese" fremkommer langt hyppigere blant de som reiser ofte i embeds medfør enn blant gjennomsnitts-utvalget (25 % mot 11 % totalt).

Det er totalt 501 personer i utvalget - altså i underkant av 41 % - som ikke har hatt toget som "første valg" hverken på en strekning av 50 mil eller 20 mil. Vi har i spørsmål 10 søkt å avklare hvorfor disse ikke ville foretrekke å reise med toget. Her får vi følgende argumenter:

- 29 % går for sakte/tar for lang tid
- 12 % foretrekker bil
- 11 % tungvint/upraktisk
- 11 % foretrekker fly
- 7 % ingen togforbindelse her jeg bor
- 7 % langt til/fra stasjonen
- 7 % ukomfortabelt
- 5 % kjedelig
- 4 % "skrangler" for mye
- 4 % for dyrt
- 3 % dårlig service
- 1 % foretrekker buss
- 1 % upresis/forsinkelser
- 1 % for få avganger
- 1 % lite fleksibelt

Det synes altså først og fremst å være tidsaspektet man opplever som negativt ved lengre togturer. Forholdet blir ytterligere forsterket hos de personer som hyppig reiser i embeds medfør.

Av resultatene for spm. 11 fremgår at blant de 689 personer i utvalget som arbeider utenom hjemmet er det kun 3 % som reiser med tog i forbindelse med sitt arbeid minst en gang pr. måned i gjennomsnitt. 80-90 % av de spurte som arbeider utenfor hjemmet reiser sjelden eller aldri med toget.

Det er i alt 164 personer i utvalget som noensinne har reist med toget i embeds medfør. Blant disse er det totalt 26 % som finner det svært eller ganske interessant hvis NSB kan innrede vogner med fullt kontor-utstyr. Imidlertid er det kun 10 % som uttrykker at de finner dette svært interessant.

D. Ad. spm. 12B-12E -Preferanser mellom transportmidler privat.

I spm. 12B har vi bedt respondentene ta stilling til prefererte transportmidler ved en privatreise på 50 mil. På samme måte som ved en reise i embeds medfør (spm. 7-8) har vi her utarbeidet indeks-tall, i tillegg til total-preferansene. La oss først ta for oss total-preferanser:

41 %	fly
28 %	bil
21 %	tog
4 %	ekspress-buss
4 %	båt

Ved vekting av "valg nr. 2", "valg nr. 3" osv. får vi frem følgende total-rangering:

347	fly
340	tog
331	bil
235	ekspress-buss
184	båt

Det er interessant å merke seg at mens 41 % av samtlige spurte har fly som første preferanse over en reise privat på 50 mil, jevner totalbildet seg ut i hele utvalget når vi veker øvrige preferanser. Totalt sett oppnår altså fly, tog og bil omtrent samme preferanser i utvalget.

I spm. 12C har vi stilt spørsmål om preferanser ved privatreise på 20 mil. Når det gjelder første preferanse får vi her følgende fordeling:

57 % bil
21 % tog
12 % fly
5 % ekspress-buss
3 % båt

Når vi trekker inn alternative preferanser blir bildet regnet i indeks-tall som følger:

406 bil
342 tog
267 ekspress-buss
186 båt

Her ser vi altså at bilen fremtrer som det mest ønskelige transportmiddel i privat regi både når det gjelder første valg og totalt sett. Derefter følger tog som det mest nærliggende alternativ.

I spm. 12D og 12E har vi bedt om en begrunnelse på hvorfor man vil foretrekke tog som første valg, alternativt foretrekker et annet transportmiddel som første valg.

Av begrunnelser for valg av tog ved privatreiser på strekninger av enten 20 eller 50 mil får vi frem følgende:

54 % komfortabelt/behagelig
23 % greit fremkomstmiddel
14 % rimelig
10 % kan bevege meg under reisen
10 % trygt
6 % mindre forurensende
3 % kan nyte utsikten
2 % har ikke bil
2 % kan lese/arbeide
2 % sosialt
1 % kan spise når jeg vil
1 % slipper køer

Komfort er altså det klart mest fremtredende argumentet for å benytte toget privat. Men det er også interessant å merke seg at 14 % av de spurte opplever toget som et rimelig transportmiddel på slike strekninger. Forøvrig registrerer vi med interesse at valg av tog ut i fra komfort synes viktigere for publikum i alder over 40 år enn blant de yngre. Videre at dess yngre intervjupersonen er, dess hyppigere begrunner man sitt valg med at tog er et rimelig transportmiddel (22 % i aldersgruppen under 25 år). Det er også særlig de yngre som er opptatt av at toget er mindre forurensende (10 % i aldersgruppene under 40 år).

Her er det også interessant å se på krysstabuleringene (s. 82 i tabell-rapporten) m.h.t. begrunnelser for togreiser sett i relasjon til hvor ofte intervju-personene reiser med toget. Her finner vi enkelte interessante og klare utslag: Dess hyppigere man reiser med toget, dess større er sannsynligheten for at man begrunner sine tog-preferanser (bl.a.) med at toget er "mindre forurensende: Kun 3 % av de som reiser mer sjelden enn 1 gang i måneden med tog gir en slik begrunnelse, mens tallet stiger til hele 29 % blant dem som reiser med toget minst 1 gang pr. uke. (Imidlertid er prosentsatsen særdeles lav blant de høy-frekvente togbrukerne i denne sammenheng). Vi finner også at argumentet "rimelig" har større gjennomslagskraft blant hyppige togbrukere enn blant øvrige spurte.

Når det gjelder begrunnelsene for ikke å føretrekke toget ved privatreiser (på lengre strekninger) får vi følgende total-fordeling:

- 16 % greiere å kjøre/komme helt frem
- 15 % går for sakte/tar for lang tid
- 13 % andre reisemåter mer behagelige
- 9 % langt til/fra togstasjonen
- 9 % upraktisk
- 8 % ingen togforbindelse her jeg bor
- 6 % kan ikke stoppe når jeg vil
- 6 % raskere med fly
- 6 % dyrt
- 5 % kjedelig
- 3 % for mye støy
- 2 % dårlig service
- 2 % billigere med bil
- 2 % trang/ubekvem
- 1 % vanskelig å gå av/på
- 1 % mer komfortabelt med fly
- 1 % mindre barnevennlig
- 1 % upresise/forsinkelser
- 1 % for få avganger
- 1 % lite fleksibelt

Begrunnelsene er altså først og fremst av praktisk karakter, og synes først og fremst implisitt å være bundet opp i mot fly og bil som bedre alternativer.

E. Ad. spm. 13-18 -Erfaringer med siste togreise.

Ad. spm. 13 (s. 37 i tabell-rapporten) leser vi at ca. 48 % av total-befolkningen i Norge (over 15 år) har reist med toget i løpet av de siste 12 måneder. 4 % har reist i inneværende uke, mens totalt 15 % har reist med toget i løpet av siste måned. Aldersmessig finner vi at dess yngre intervju-personene er, dess mer sannsynlig er det at vedkommende har reist med toget i den senere tid: 20 % i aldersgruppen under 25 år har reist med toget i løpet av siste måned (muligvis fanger vi her også opp en del Inter-railere, da feltarbeidet fant sted i september). Vi finner også til dels betydelige utslag på geografi: I Oslo/Akershus er det totalt 27 % som har reist med toget i løpet av siste måned, mot kun 16 % på Østlandet forøvrig og 12 % på Vestlandet. I Trøndelag og Nord-Norge er det kun 9 % av de spurte som har reist med toget i løpet av siste måned.

Hele 85 % av de som har reist siste 6 måneder gjorde dette i privat sammenheng. Ikke overraskende er det først og fremst menn som har reist i embeds medfør: 22 % mot kun 7 % kvinner. Og spesielt er det i aldersgruppen 40-59 år at vi finner innslag av forretningsreisende (21 %).

Blant de som har reist de siste 6 måneder har tilsammen ca. 1/3 (33 %) sist hatt en togreise med varighet av maksimalt 1 time, mens kun 21 % har reist sammenhengende med toget 7 timer eller mer. Blant de som reiste i 6 timer eller mer benyttet 54 % dagtoget, 42 % natt-toget, mens 4 % ikke har besvart spørsmålet/har vært i tvil.

Det er interessant å registrere (spm. 17, s. 37 i tabell-rapporten) at kun 41 % av dem som har reist siste 6 måneder med toget uttaler at de er meget godt fornøyde med reisen. 27 % uttrykker at de er ganske godt fornøyde, mens tilsammen 7 % hevder å ha vært mindre fornøyde (25 % har ikke vært i stand til å besvare spørsmålet, antagelig p.g.a. tidsaspektet og/eller at de ikke riktig erindrer akkurat den siste reisen). Blant den (temmelig lille) gruppen som har uttrykt at de er misfornøyde har vi søkt å få frem en begrunnelse for dette. Her nevnes først og fremst de følgende momentene:

- 4 % forsinkelser
- 3 % vonde seter
- 3 % lite komfortabelt
- 2 % ikke kaffe-servering
- 2 % forstyrrelser fra medpassasjerer
- 2 % overfylt
- 2 % for trang sovekupé
- 2 % for dårlig standard på vognsetene
- 1 % var ikke spisevogn
- 1 % misfornøyd med maten
- 1 % dårlige toalett-forhold
- 1 % dårlig informasjon
- 1 % dårlig service
- 1 % maten for dyr

De langt fleste har imidlertid ikke vært i stand til å sette ord på forhold de har vært spesielt misfornøyd med ved siste togreise.

F. Ad. spm. 19-23B -Prisbevissthet for div. transportmidler samt grad av priselastisitet ved togreiser.

26 % av de spurte antar at det koster under kr. 1.000,- med fly tur/retur Oslo-Trondheim for en ordinær "annenklasses" billett. Kun 2 % forventer at det koster under kr. 500,-. 74 % av de spurte, altså 3 av 4 personer - forventer at en togbillett på samme premisser koster under kr. 1.000,-, men kun 13 % forventer at togbilletten koster mindre enn kr. 500,-.

Spm. 22-23B omhandler prisens betydning for valg av tog som transportmiddel på strekningen Oslo-Trondheim-Oslo. Her finner vi det uhyre interessant at (spm. 22, s. 41 i tabell-rapporten) hele 57 % av samtlige spurte mener det vil øke sannsynligheten vesentlig for at de velger tog hvis de oppnår 50 % rabatt på ordinær togpris (kr. 896,-). 20 % hevder at det vil øke sannsynligheten noe for valg av toget, og kun 16 % hevder at de vil reise med annet transportmiddel uansett (på nevnte strekning). Det er også 39 % av samtlige spurte som holder det for meget sannsynlig at de vil være villige til å endre på reisedag (i forhold til opprinnelig ønske), hvis de fikk 50 % rabatt som følge av dette. Totalt sett er det 67 % (dvs. 2 av 3 spurte) som mener at et slikt tilbud ville bli reflektert på. Ytterligere økning i sannsynligheten får vi ved spørsmål om å måtte reise på eftermiddagen i

stedet for om morgenen (mot å oppnå 50 % rabatt). Her viser det seg at 48 % holder det for meget sannsynlig at de ville skifte til dette toget gitt en slik rabatt, og 27 % holder det for ganske sannsynlig. M.a.o. er det totalt 75 %, altså 3 av 4 spurte, som kan tenke seg å reflektere på et slikt tilbud (når de først likevel skulle reise).

G. Ad. spm. 24 -Holdning til dag- contra natt-tog.

Her har vi spurt samtlige intervju-personer hvorvidt man ville foretrekke dagtog eller natt-tog på strekningen Oslo-Trondheim. Resultatene er som følger:

29 % klart foretrukket dagtog
13 % antagelig foretrukket dagtog
25 % spiller ingen rolle
18 % antagelig foretrukket natt-tog
13 % klart foretrukket natt-tog

Det er altså 42 % som har preferanser i retning av dagtog og 31 % i retning av natt-tog. Kvinner synes i sterkere grad enn menn å foretrekke dagtog. Det samme gjelder for personer i aldersgruppen 60 år og eldre: Her er det hele 46 % som hevder at de klart ville foretrekke dagtoget, og 13 % ville antagelig foretrukket dagtog. Kun 5 % i denne aldersgruppen ville klart foretrukket natt-tog.

H. Ad. spm. 25-27 -Generell holdning til bruk av tog i fremtiden.

I spm. 25 har vi spurt samtlige personer om sannsynligheten for at de i det hele tatt vil reise med toget i løpet av de nærmeste 6 måneder. Her får vi følgende total-fordeling:

20 % meget sannsynlig
14 % ganske sannsynlig
16 % ikke særlig sannsynlig
49 % svært lite sannsynlig

Andelen med reisesannsynlighet er temmelig stabil og uforandret for begge kjønn og innen de enkelte aldersgrupper (dog lavest i aldersgruppen 40-59 år). Geografisk finner vi igjen betydelige utslag, og eksempelvis er det 49 % i Oslo-området som holder det for meget eller ganske sannsynlig at de vil reise med toget i løpet av de nærmeste 6 måneder. I Oslo/Aker Akershus er tallet 48 %, og 41 % på Østlandet forøvrig. 27 % på Syd/Vestlandet, mot kun 26 % i Trøndelag/Nord-Norge.

Vi har bedt de personer i utvalget som holder en slik togreise for mindre sannsynlig (totalt 791 personer) om en begrunnelse for dette. Her får vi følgende argumenter:

- 39 % har ikke behov
- 13 % ingen togforbindelse her
- 10 % har bil
- 10 % mer praktisk med bil
- 6 % liker bedre andre reisemåter
- 4 % for dyrt/ikke råd
- 4 % langt til/fra stasjonen
- 3 % tar for lang tid
- 2 % ingen togforbindelse dit jeg skal
- 1 % slitsomt med barn
- 1 % dårlig service
- 1 % kjedelig å kjøre tog
- 1 % upresise/forsinkelser
- 1 % lite komfortabelt

Mer enn 50 % gir altså en begrunnelse av rent praktisk karakter (mangel på behov eller togforbindelse). Forøvrig er det altså 20 % av de spurte som opplever at bilen dekker deres behov slik at det er unødvendig å benytte toget.

Spm. 27 omhandler hva publikum mener NSB kan gjøre for å øke sannsynligheten for at de i fremtiden skal ta toget oftere. Også her finner vi det naturlig å gjengi hovedmomentene:

- 23 % bli billigere
- 11 % raskere tog
- 8 % bygge ut jernbanen
- 7 % oftere/flere avganger
- 7 % mer komfort
- 6 % bedre service
- 6 % flere stasjoner/åpne nedlagte stasjoner
- 4 % bedre service-tilbud
- 4 % unngå forsinkelser
- 3 % bygge ut jernbane nordover
- 3 % bedre standard på vognsettene
- 1 % flere spisevogner
- 1 % mate-buss
- 1 % mindre støy
- 1 % radio/høre-telefoner i vognene
- 1 % bedre tilrettelagt for handicappede
- 1 % nok sitteplasser
- 1 % større sovekupéer
- 1 % bedre markedsføring
- 1 % mer fleksibilitet
- 1 % mer barnevennlig
- 1 % flere hurtigtog
- 1 % billigere mat/drikke

Det langt hyppigste argumentet (23 %) er altså at NSB må gjøre det billigere å ta toget. Prosentandelen er tilnærmet den samme for begge kjønn og innen de fleste aldersgrupper. Det samme gjelder for geografi. Forøvrig kan nevnes at respondenter i Østlandet utenom Oslo i større grad enn de øvrige anmoder NSB om å åpne nedlagte stasjoner (12 % mot 6 % totalt).

I. Ad. spm. 28 -Holdninger til div. uttalelser om
togbruk og til toget samt NSB's
kvaliteter.

Her har vi anmodet samtlige personer i undersøkelsen om å ta stilling til et større antall påstander som i større eller mindre grad kan tenkes å beskrive toget og/eller NSB. For hver påstand er publikum bedt om å avgi et tall fra 1-7. Dess høyere tall, dess større enighetsgrad i påstanden.

Denne materien er totalt sett så omfattende at leseren kan miste helheten hvis vi gjengir for mange detaljer. I det følgende har vi derfor valgt å konsentrere oss om gjennomsnittsberegninger for hver enkelt påstand innen vårt totale utvalg av intervju-personer, samt gjennomsnittsverdien for "standard avvik": Dette tallet indikerer spredningen rundt gjennomsnittet. M.a.o. er det viktig å sammenholde gjennomsnittsberegningen med standard avviket for å finne hvorvidt gjennomsnittsverdien virkelig er representativ for totalutvalget eller hvorvidt gjennomsnittsverdien er en konsekvens av betydelig sprik i undergruppene i materialet. Dess lavere standard avvik, dess mer representativt (for total-utvalget) er gjennomsnittsverdien standard avviket beskriver. Her følger samtlige påstander med tilhørende gjennomsnittsverdier og standard avvik:

<u>Gj.snittsverdi</u>	<u>Standard avvik</u>	<u>Påstand</u>
4,16	2,45	A. Jeg reiste mye oftere med toget før
5,08	1,89	B. Toget er et behagelig og komfortabelt fremkomstmiddel
3,23	2,08	C. Hvis avgangene var hyppigere, ville jeg tatt toget mer
4,18	2,08	D. Det er billigere å reise med bil enn med toget
4,16	2,38	E. Jeg tenker i grunnen aldri på toget som alternativ
2,72	1,72	F. NSB gjør en elendig jobb
4,80	1,87	G. Det er mye bedre service på fly enn tog
5,58	1,60	H. Toget er et bra transportmiddel
4,25	2,14	I. Jeg ville tatt toget oftere hvis det var raskere
3,22	1,93	J. Toget er gammeldags og følger ikke med tiden
3,47	1,94	K. NSB gir toget dårligere rykte enn det fortjener
3,30	1,93	L. Hvis jeg fikk skikkelig rabatt på toget, spilte det ingen rolle om det gikk utover service og komfort

<u>Gj.snittsverdi</u>	<u>Standard avvik</u>	<u>Påstand</u>
3,92	2,23	M. Jeg kunne ikke tenke meg å ta toget så lenge jeg kunne ta bil eller fly i stedet
4,47	2,16	N. Ved å ta natt-toget kommer man uthvilt frem til bestemmelses-stedet etter en god natts søvn
3,56	1,80	O. Togene er sjelden i rute
3,38	2,00	P. Det går alltid et tog når det passer meg
2,16	1,62	Q. Det er vanskelig å skaffe billetter til toget
4,48	1,69	R. NSB er en moderne og fremtidsrettet bedrift
3,51	2,08	S. På natt-toget spiller det ingen rolle om NSB yter service. Man skal jo sove allikevel
3,29	1,84	T. NSB-folk er litt "trege og sidrompa" og ikke særlig opptatt av å yte service
4,78	1,73	U. Det er for dårlig korrespondanse mellom togene og andre transportmidler
5,00	1,91	V. En togreise gir naturopplevelser som andre transportmidler ikke gir
3,47	1,98	W. Togtabeller er håpløse å finne frem i
2,67	1,72	X. Hadde jeg vært sikker på å få sitteplass, skulle jeg tatt toget oftere
4,67	1,85	Y. Toget er fremtidens transportmiddel
3,85	2,21	Z. Jeg synes det er tungvint å reise med toget
6,01	1,39	Æ. Blant alle transportmidler er toget mest miljøvennlig
3,94	1,75	Ø. Matsserveringen på toget er dårligere enn noensinne
5,18	1,66	Å. Toget er det transportmidlet som er tryggest
3,86	1,76	1. NSB er elendige til å informere reisende
5,80	1,46	2. Toget er energi-besparende i forhold til bil, buss og fly

V E D L E G G

1a.
Hvor ofte har du reist innenlands med hvert av de følgende transportmidler siste 6 måneder?

	BIL	TOG	LOKAL-BUSS/ RUTEBUSS	FLY	BÅT	EKSPRESS-BUSS (LANGDISTANSE)
DAGLIG	1	1	1	1	1	1
FLERE GANGER PR. UKE	2	2	2	2	2	2
CA. 1 GANG PR. UKE	3	3	3	3	3	3
HVER 14. DAG	4	4	4	4	4	4
1 GANG PR. MÅNED	5	5	5	5	5	5
ET PAR GANGER	6	6	6	6	6	6
1 GANG	7	7	7	7	7	7
IKKE I DET HELE TATT	8	8	8	8	8	8

10-15

1b. HVIS "TOG" NEVNT SPM. 1 SVARALT. 1 - 7:

Hvor mange av disse togturene (siste 6 måneder) har vært i embeds medfør?

REIST MED TOG ----- GANGER

16-17

HVIS "TOG" NEVNT SPM. 1 - 7:

2.

Det finnes lokaltog, inter-city tog og fjerntog. Lokaltog er tog på korte strekninger og som stopper på de fleste eller alle stasjoner. Inter City-tog opererer gjerne på noe lengre strekninger, som f.eks. Oslo - Skien med færre stopp underveis, høyere hastighet og gjerne litt bedre komfort. Fjerntog kan også benevnes langdistansetog, og går f.eks. på strekningen Oslo-Bergen, Oslo-Kristiansand osv. Vi inndeler dessuten fjerntog i dagtog og natttog. Hvor ofte har du reist med hver av disse 4 togtypene siste 6 måneder?

	LOKALTOG	INTER-CITYTOG	FJERNTOG DAG	FJERNTOG NATT
DAGLIG	1	1	1	1
FLERE GANGER PR. UKE	2	2	2	2
CA. 1 GANG PR. UKE	3	3	3	3
HVER 14. DAG	4	4	4	4
1 GANG PR. MÅNED	5	5	5	5
ET PAR GANGER	6	6	6	6
1 GANG	7	7	7	7
IKKE I DET HELE TATT	8	8	8	8

18-21

ALLE

3.
Er du i arbeid utenom hjemmet?
JA ----- 1 22
NEI GÅ TIL SPM, 12b 2

4.
SPM. 4 - 12a STILLES TIL ALLE MED ARBEIDE UTENOM HJEMMET.
Hvilke(t) transportmiddel/midler bruker du vanligvis til/fra jobben?

BIL ----- 1 23
TOG ----- 2 24
BUSS ----- 3 25
SPORVOGN/BANE ----- 1 26
SYKKEL ----- 2 27
BÅT ----- 3 28
KUN TIL FOTS ----- 1 29
ANNET ----- 2 30

5.
Når reiste du sist 10 mil eller mer i embeds medfør, altså hvor arbeidsgiver betalte reisen?

SISTE 14 DAGER ----- 1 31
CA. 1 MÅNED SIDEN ----- 2
ET PAR MÅNEDER SIDEN ----- 3
CA 1/2 ÅR SIDEN ----- 4
LENGRE TID SIDEN ----- 5
ALDRI ----- 6

Hvis noensinne: (SVAR 1,2,3,4, ELLER 5 PÅ SPM. 5)

6.
Hvilket eller hvilke transportmidler brukte du på denne reisen?

BIL ----- 1 32
TOG ----- 2 33
EKSPRESS-BUSS ----- 3 34
LOKALBUSS ----- 1 35
FLY ----- 2 36
BÅT ----- 3 37
ANNET: _____ 38

7. (ALLE)

La oss tenke oss at du skulle reise en strekning på 50 mil i forbindelse med ditt arbeide, - og hadde valget mellom bil, tog, ekspress-buss, fly og båt. Hvilket av disse transportmidlene ville du ha foretrukket som nr. 1? Som nr. 2? Som nr. 3? Som nr. 4? Som nr. 5? for denne reisen?

Nevnt som nummer:

BIL ----- NR..... _____ 39
TOG ----- NR..... _____ 40
EKSPRESS-BUSS ----- NR..... _____ 41
FLY ----- NR..... _____ 42
BÅT ----- NR..... _____ 43

8.
La oss tenke oss at du skulle reise en strekning på 20 mil for jobben din og hadde valget mellom bil, tog, ekspress-buss, fly og båt. Hvilket av disse transportmidlene ville du ha foretrukket som nr. 1? Som nr. 2? Som nr. 3? Som nr. 4? Som nr. 5? for denne reisen?

NEVNT SOM NUMMER

BIL ----- NR..... _____ 44
TOG ----- NR..... _____ 45
EKSPRESS-BUSS ----- NR..... _____ 46
FLY ----- NR..... _____ 47
BÅT ----- NR..... _____ 48

HVIS TOG BLE NEVNT SOM NR. 1 PÅ SPM. 7 ELLER SPM. 8:

9.
Hvorfor ville du foretrekke å benytte tog?
PROBING: Er det også andre grunner?

SVAR: _____
_____

10.
HVIS TOG IKKE BLE FORETRUKKET SOM NR. 1 (HVERKEN I SPM. 7 EL. I SPM. 8) Hvorfor ville du ikke foretrekke å reise med toget?
PROBING: Er de også andre årsaker?
SVAR: _____
_____

11. (ALLE)

Hvor ofte reiser du med tog i embeds medfør?

MINST HVER 14. DAG ----- 1 49
CA. 1 GANG PR. MÅNED ----- 2
CA. HVER 2 - 3 MÅNED ----- 3
CA. HVERT HALVÅR ----- 4
MER SJELDEN ----- 5
ALDRI ----- 6

HVIS NOENSINNE: (Svar 1-5 på spm.11) 12a.

NSB tenker etterhvert å innrede en rekke vogner med bl.a. mobiltelefon, telefax, kopieringsutstyr og andre kontormessige hjelpemidler. Hvor interessant vil et slikt tilbud være for deg?

SVÆRT INTERESSANT ----- 1 50
GANSKE INTERESSANT ----- 2
IKKE SÆRLIG INTERESSANT ----- 3
TOTALT UINTERESSANT ----- 4

KOL

44
45
46
47
48

1 49
2
3
4
5
6

1 50
2
3
4

TIL ALLE

12b.

Tenk deg at du skulle ut på en privatreise på 50 mil, - og hadde valget mellom bil, tog, ekspress-buss, fly og båt. Hvilket av disse transportmidlene ville du ha foretrukket som nr. 1? Som nr. 2? Som nr. 3? Som nr. 4? Som nr. 5?

	<u>NEVNT SOM NUMMER</u>	
BIL -----	NR.....	51
TOG -----	NR.....	52
EKSPRESS-BUSS -----	NR.....	53
FLY -----	NR.....	54
BÅT -----	NR.....	55

12c.

Og hvis du skulle ut på en privatreise på 20 mil, - og hadde valget mellom bil, tog, ekspress.buss, fly og båt. Hvilket av disse transportmidlene ville du ha foretrukket som nr. 1? Som nr. 2? Som nr. 3? Som nr. 4? Som nr. 5?

	<u>NEVNT SOM NUMMER</u>	
BIL -----	NR.....	56
TOG -----	NR.....	57
EKSPRESS-BUSS -----	NR.....	58
FLY -----	NR.....	59
BÅT -----	NR.....	60

HVIS TOG BLE NEVNT SOM NR. 1 PÅ

SPM. 12b ELLER SPM. 12c:

12d.

Hvorfor ville du foretrekke å benytte tog?

PROBING: Er det også andre grunner?

SVAR: _____

12e.

HVIS TOG IKKE BLE FORETRUKKET SOM NR.1 (HVERKEN I SPM. 12b ELLER 12c)

Hvorfor ville du ikke foretrekke å reise med tog?

PROBING: Er det også andre årsaker?

SVAR: _____

13. ALLE

Når reiste du sist med toget?

I DAG -----

DENNE UKE

CA. 14 DAGER SIDEN -----

CA. 1 MÅNED SIDEN

ET PAR MÅNEDER SIDEN

3 - 5 MÅNEDER SIDEN -----

6 - 12 MÅNEDER SIDEN

MER ENN 1 ÅR SIDEN

HAR ALDRI REIST MED TOGET -----

* GÅ TIL SPM. 19.

KOL

HVIS REIST SISTE 6 MÅNEDER:

14.

Var reisen privat eller i embeds medfør?

PRIVAT -----

EMBEDS MEDFØR

15. Omtrent hvor lang tid tok denne togreisen?

1/2 TIME ELLER KORTERE -----

3/4 - 1 TIME

2 - 3 TIMER -----

4 - 6 TIMER

7 TIMER ELLER MER -----

HVIS SVARALTERNATIV 5:

16.

Reiste du med dag- eller natt-tog?

DAGTOG -----

NATT-TOG

17.

Hvor godt fornøyd var du med denne togreisen?

MEGET GODT FORNØYD -----

GANSKE GODT FORNØYD

IKKE SÆRLIG GODT FORNØYD

SVÆRT LITE FORNØYD -----

18.

Hva - hvis noe - var du ikke helt fornøyd med på reisen?

PROBING: Var det også andre ting du ikke var fornøyd med?

SVAR: _____

TIL ALLE

19.

Omtrent hvor mye tror du det vil koste for en ordinær annenklasses billett med fly tur/retur Oslo - Trondheim - Oslo?

20.

Og for en tilsvarende reise med tog?

21.

Og for en tilsvarende reise med ekspress-buss?

	SPM:		
	19	20	21
		EKSPR.	
		FLY	TOG
		BUSS	

MINDRE ENN KR. 500,-	1	1	1
KR. 500-999,-	2	2	2
KR. 1000-1499,-	3	3	3
KR. 1500,- EL. MER	4	4	4

KORT 4

KOL

1 10
2

1 11
2
3
4
5

1 12
2

1 13
2
3
4

14-16

22. Ordinær pris med tog på strekningen Oslo-Trondheim-Oslo på annen klasse er - kr. 896,- -altså tur-retur. La oss tenke oss at du skulle reise på denne strekningen som privatperson og ikke for jobben, og hadde valget mellom forskjellige transportmidler, men kunne fått 50% rabatt på togprisen. Ville dette øke sannsynligheten for at du ville velge toget fremfor andre transportmidler, eller ville det egentlig ikke spille noen rolle for deg?

- (LES EVT. OPP)
 ØKT SANNSYNLIGHETEN VESENTLIG FOR TOG ----- 1
 ØKT SANNSYNLIGHETEN NOE FOR TOG 2
 VILLE REIST MED TOGET UANSETT 3
 VILLE REIST MED ANNET TRANSPORTMIDDEL UANSETT ----- 4

23a. La oss anta at du skulle ta toget som privatperson på strekningen Oslo - Trondheim og kunne fått 50% rabatt på billett-prisen mot å reise en annen ukedag enn du egentlig ønsket deg. Hvor sannsynlig er det da at du ville ha reist på en dag hvor du oppnådde 50% rabatt?

- MEGET SANNSYNLIG ----- 1
 GANSKE SANNSYNLIG 2
 IKKE SÆRLIG SANNSYNLIG 3
 SVÆRT LITE SANNSYNLIG ----- 4

23b. Hvis du tenker deg at du skulle ta toget (som privatperson) på strekningen Oslo - Trondheim og kunne fått 50% rabatt på billettprisen mot å reise fra Oslo på ettermiddagen, mens du egentlig ønsket deg å reise om morgenen. Hvor sannsynlig er det at du da i stedet ville reist på ettermiddagen for å oppnå 50% rabatt?

- MEGET SANNSYNLIG ----- 1
 GANSKE SANNSYNLIG 2
 IKKE SÆRLIG SANNSYNLIG 3
 SVÆRT LITE SANNSYNLIG ----- 4

24. La oss tenke oss at du hadde bestemt deg for å benytte toget på strekningen Oslo - Trondheim. Ville du da ha foretrukket dagtog eller natt-tog, eller ville det egentlig ikke ha spilt noen rolle for deg?

- (LES EVT. OPP)
 KLART FORETRUKKET DAGTOG ----- 1
 ANTAGELIG FORETRUKKET DAGTOG 2
 SPILLER INGEN ROLLE 3
 ANTAGELIG FORETRUKKET NATT-TOG 4
 KLART FORETRUKKET NATT-TOG ----- 5

KOL

25. Hvor sannsynlig er det at du vil benytte toget på en eller annen strekning i løpet av de nærmeste 6 månedene?

- MEGET SANNSYNLIG -----
 GANSKE SANNSYNLIG
 IKKE SÆRLIG SANNSYNLIG
 SVÆRT LITE SANNSYNLIG -----
 HVIS MINDRE SANNSYNLIG,
 (SVARALTERNATIV 3 ELLER 4):

26. Hvorfor anser du dette for mindre sannsynlig?

PROBING: Er det også andre årsaker?

SVAR: _____
 _____
 _____

27. Hva kan NSB gjøre for at du i fremtiden skal benytte tog hyppigere? PROBING: Er det også andre ting de kan gjøre?

SVAR: _____
 _____
 _____

28. Jeg skal nå lese opp en del påstander om jernbanen. For hver av disse påstandene ønsker jeg at du skal ta stilling til hvor enig du er. Du svarer med tall fra 1 - 7. Svarer du 7, betyr dette at du er fullstendig enig i påstanden. Og svarer du 1, betyr det at du er fullstendig uenig i påstanden. Er du i grunnen hverken enig eller uenig, svarer du med 4. Og forøvrig kan du bruke et hvert tall fra 1 - 7, men jo mer enig jo høyere tall.

HELT HELT
 UENIG ENIG

- 19 A. "JEG REISTE MYE OFTERE MED TOGET FØR I TIDEN" 1 2 3 4 5 6 7 22
- B. "TOGET ER ET BEHAGELIG OG KOMFORTABELT TRANSPORTMIDDEL" 1 2 3 4 5 6 7 23
- C. "HVIS TOG-AVGANGENE VAR HYPPIGERE, VILLE JEG REIST MER MED TOGET" 1 2 3 4 5 6 7 24
- 20 D. "DET ER BILLIGERE Å REISE MED BIL ENN MED TOGET" 1 2 3 4 5 6 7 25

PÅSTANDER FORTSETTER NESTE SIDE:

KOL

1 21
 2
 3
 4

	HELT UENIG	HELT ENIG	KOL		HELT UENIG	HELT ENIG	KOL
E. "JEG TENKER I GRUN- NEN ALDRI PÅ TOGET SOM ET ALTERNATIV NÅR JEG SKAL UT Å REISE"	1	2 3 4 5 6 7	26	S. PÅ NATT-TOGET SPIL- LER DET INGEN ROLLE OM NSB YTER SERVICE - MAN SKAL JO SOVE ALLIKEVEL"	1	2 3 4 5 6 7	40
F. "NSB GJØR EN ELENDIG JOBB"	1	2 3 4 5 6 7	27	T. "NSB-FOLKENE ER LITT "TREGES OG SIDROMPA" OG IKKE SÆRLIG OPPTAT- TE AV Å YTE SERVICE"	1	2 3 4 5 6 7	41
G. "DET ER MYE BEDRE SERVICE PÅ FLYET ENN PÅ TOGET"	1	2 3 4 5 6 7	28	U. "DET ER FOR DÅRLIG KORRESPONDANSE MEL- LOM TOGENE OG ANDRE TRANSPORTMIDLER HER I LANDET"	1	2 3 4 5 6 7	42
H. "TOGET ER ET BRA TRANSPORTMIDDEL"	1	2 3 4 5 6 7	29	V. EN TOGREISE GIR NATUR- OPPLEVELSER SOM ANDRE TRANSPORTMIDLER IKKE KAN GI"	1	2 3 4 5 6 7	43
I. "JEG VILLE TATT TOGET OFTERE HVIS DET BRUKTE MINDRE TID"	1	2 3 4 5 6 7	30	W. "TOG-TABELLER MED RUTETIDER ER NÆR- MEST HÅPLØST Å FINNE FREM I"	1	2 3 4 5 6 7	44
J. "TOGET ER GAMMEL- DAGS OG FØLGER IKKE MED TIDEN"	1	2 3 4 5 6 7	31	X. "HADDE JEG VÆRT SIK- KER PÅ Å FÅ SITTE- PLASS, SKULLE JEG TA TOGET OFTERE"	1	2 3 4 5 6 7	45
K. "NSB GIR TOGET ET DÅRLIGERE RYKTE ENN DET FORTJENER"	1	2 3 4 5 6 7	32	Y. "TOGET ER FREMTIDENS TRANSPORTMIDDEL"	1	2 3 4 5 6 7	46
L. "HVIS JEG FIKK SKIK- KELIG RABATT PÅ TOGET, VILLE DET SPILLE MINDRE ROLLE OM DET GIKK UT OVER SERVICE OG KOMFORT PÅ REISEN"	1	2 3 4 5 6 7	33	Z. "JEG SYNES DET ER TUNGVINT Å REISE MED TOGET"	1	2 3 4 5 6 7	47
M. "JEG KUNNE IKKE TENKE MEG Å TA TOGET SÅ LEN- GE JEG KAN TA BIL ELLER FLY I STEDET"	1	2 3 4 5 6 7	34	Æ. "BLANT ALLE TRANS- PORTMIDLER ER TOGET DET MEST MILJØ- VENNLIGE"	1	2 3 4 5 6 7	48
N. "VED Å TA NATT-TOGET KOMMER MAN UHVILT FREM TIL BESTEMMELSES- STEDET EFTER EN GOD NATTS SØVN"	1	2 3 4 5 6 7	35	Ø. "MAT-SERVERINGEN PÅ TOGENE ER DÅRLIGERE ENN NOENSINNE"	1	2 3 4 5 6 7	49
O. "TOGENE ER SJELDEN I RUTE"	1	2 3 4 5 6 7	36	Å. TOGET ER DET TRANS- PORTMIDLET SOM BRINGER EN TRYGGEST TIL REISE- MÅLET"	1	2 3 4 5 6 7	50
P. "DET GÅR ALLTID ET TOG NÅR DET PASSER MEG"	1	2 3 4 5 6 7	37	1. "NSB ER ELENDIGE TIL Å INFORMERE SINE REISENDE"	1	2 3 4 5 6 7	51
Q. "DET ER VANSKELIG Å SKAFFE SEG BILLETTER TIL TOGET"	1	2 3 4 5 6 7	38	2. TOGET ER ENERGI-BES- PARENDE I FORHOLD TIL BIL, BUSS OG FLY"	1	2 3 4 5 6 7	52
R. "NSB ER EN MODERNE OG FREMTIDSRETTET BEDRIFT"	1	2 3 4 5 6 7	39				

PÅSTANDER FORTSETTER NESTE SPALTE:

29.

Hvor langt er det fra din bolig til nærmeste jernbanestasjon?

	KOL
MINDRE ENN 2 KM. -----	1 53
2 - 4 KM.	2
5 - 9 KM.	3
1 - 4 MIL	4
5 MIL ELLER MER -----	5

30. (HVIS ARBEID UTENOM HJEMMET)

Hvor langt er det fra din bolig til ditt arbeidssted?

MINDRE ENN 2 KM. -----	1 54
2 - 4 KM.	2
5 - 9 KM.	3
1 - 4 MIL	4
5 MIL ELLER MER -----	5

31. ALLE

Har du bil som er registrert i ditt navn eller disponerer du firmabil eller bil som er registrert på andre, eller kjører du ikke bil selv?

EGEN BIL -----	1 55
DISP. FIRMABIL	2 56
DISP, ANNEN BIL -----	3 57
KJØRER IKKE SELV	4*

*GÅ TIL SPM. 33

32.

Hvor mange kilometer omtrent kjører du selv i løpet av et år? -Og hvor mye av dette er eventuelt for jobben din (utenom reiser til/fra arbeidsstedet)?

KJØRER TOTALT PR. ÅR _____	KM. 58-61
HERAV FOR JOBBEN _____	KM. 62-65

KOMMENTARER TIL GJENNOMSNITTSVERDIER FOR HOLDNINGS- PÅSTANDENE/NSB OG TOGET.

Generelt om resultatene

Standard avvik for de fleste påstanders vedkommende er relativt høyt (ofte i størrelsesorden ca. 2). Dette impliserer at det er til dels betydelig forskjeller i holdninger mellom undergrupper i befolkningen. Forøvrig tenderer i mange tilfeller de som reiser (hyppig) med toget til å ha noe andre holdninger både til togbruk og til NSB enn de som sjelden eller aldri reiser med toget.

Holdninger til NSB (påstandene F,K,R,T,1)

Gjennomgående får vi et klart inntrykk av at NSB bidrar til å gi toget et dårligere rykte enn det fortjener. Eksempelvis gjelder dette påstanden med samme innhold (påstand K). Svært få av respondentene er direkte uenige i en slik påstand, og dette gjelder så vel personer som sjelden/aldri reiser med toget som de mer lojale togreisende.

Det er også ganske symptomatisk at kun 28 % av samtlige spurte er enige i at "NSB er en moderne og fremtidsrettet bedrift". I tillegg skal nevnes at for tilnærmet samtlige påstander som nevner NSB som egen faktor finner vi at dess hyppigere folk reiser med toget, dess mer positiv holdning har de til NSB. M.a.o. synes mytene mer enn realitetene å farve holdningsstrukturen blant personer som reiser sjelden/aldri med toget.

Når det gjelder påstand T - NSB-folk er "trege og sidrumpa" og ikke særlig opptatt av å yte service: Mye tyder på at påstanden med fordel kunne vært todelt. Vårt totalinntrykk er at NSB oppfattes som "litt trege og sidrumpa" både blant de reisende og de som ikke reiser, men at de like fullt prøver å yte en brukbar service.

Generelt positive holdninger til toget (påstandene H,V,Y, E,Å og 2)

Innen flere vitale dimensjoner oppnår her toget svært flatterende resultater. Nevnt ut i fra synkende enighetsgrad skal først og fremst påpekes de følgende utsagn:

1. Toget er det mest miljøvennlige transportmidlet
2. Toget er energibesparende i forhold til bil, buss og fly
3. Toget er et bra transportmiddel
4. Toget er det tryggeste transportmidlet
5. Toget er behagelig/komfortabelt
6. En togreise gir naturopplevelser som andre transportmidler ikke gir

Spesielt høy grad av enighet er det m.h.t. togets miljøvennlighet og energibesparende evne. Det må også påpekes at en gjennomsnittsverdi på 4,67 for påstanden "toget er fremtidens transportmiddel" er svært positivt og sterkt.

Spesielt negative holdninger til toget (påstandene G og U)

Gjennomsnittlig er det forholdsvis høy enighet i utvalget om at servicegraden er langt bedre på flyet enn på toget, og det er også en høy enighet i at det for dårlig korrespondanse mellom tog og andre transportmidler.

Folk som reiser hyppig med toget er mindre enig i at servicegraden er lav.

Antatt profilskapende elementer av mindre betydning (påstandene C, Q og X)

Avgangsfrekvens, billett-tilgjengelighet og sitteplass-tilgjengelighet synes ikke å bli opplevd som spesielt problematisk i utvalget.

Øvrige kommentarer til gjennomsnittsverdiene

Som allerede påpekt er der i en rekke tilfeller lav grad av generell enighet i utvalget. Dette gjelder f.eks. en påstand om at det er billigere å reise med bil enn med toget (påstand D). Ikke overraskende finner vi (s.85 i tabellrapporten) at dess mer sjelden man reiser med toget, dess mer enige er man i en slik påstand. Blant personer som reiser sjelden med toget er det betydelig enighet i at "jeg tenker i grunnen aldri på toget som alternativ". Videre finner vi faktisk at dess hyppigere publikum reiser med toget, dess større er sannsynligheten for at de ville tatt toget oftere hvis det var raskere! Vi får også

bekreftet resultatene fra gruppediskusjonene m.h.t. konkurrerende transportmidlers fortreffelighet sett med de ikke-tog-reisendes øyne: Disse er langt mer enige i påstand M enn de som jevnlig reiser med toget. De ikke-reisende opplever også i betydelig grad toget som et tungvint transportmiddel.

MIKROMARC
BIBLIOTEKSYSTEM

200000166090